

Protokoll Ålands Skärgårdsnämnds möte 1/2022

- Tidpunkt** Onsdagen den 23.03.2022 kl.12:00
Plats Landskapsregeringens mötesrum Bogskär samt Videolänk (teams)
- Kallade** Näringsminister Fredrik Karlström, ordförande
Roger Höglund, Finansminister, deltog kl.12:57-13.08
Christian Wikström, Infrastrukturminister, deltog kl.12:00-12:45, kl.13:30-14:00
Jörgen Gustafsson, Brändö, distans
~~Marja Tuomola, Brändö~~
Patrik Fellman, Föglö, distans
Gun-Britt Gullbrandsson, Föglö, distans
Satu Numminen, Kumlinge, distans
~~Lenny Karlsson, Kumlinge,~~
Madelene Ahlgren-Fagerström, Kökar
~~Johannes Jansson, Kökar~~
Björn Rönnlöf, Sottunga
~~Lotta Bäcksbäcka Karlsson, Sottunga~~
Matilda Erikson, Vårdö, distans
Anders Englund, Vårdö
- Övriga:** Egil Mattson, KD Brändö
~~Niklas Eriksson, KD Föglö~~
Niklas Oriander, KD Kumlinge
Kennet Lundström, KS Sottunga
Niclas Karlsson, Kökar
~~Johan Rothberg, KD Kökar~~
Erik Brunström, KD Vårdö
Susanne Strand, Ålands Landskapsregering
Bodil Regårdh, Ålands Landskapsregering, distans deltog kl.12:30-12:55
Agneta Wackström, Verksamhetsledare, Företagsam Skärgård

Agenda

1. Mötets öppnande

Ordförande öppnar mötet 12:00. Kommundirektörerna Erik Brunström, Vårdö och Niclas Karlsson Kökars kommundirektör presenterade sig.

2. Föregående protokoll 3/2021

Protokollsförslaget från föregående möte som hölls den 10 november
Föranleder inga anmärkningar

3. Aktuellt från Skärgården

3.1 Hälsningar från Skärgårdskommunerna alla kommunerna får 2 min var.

Brändö,

Byggnadsinspektören på Brändö går i pension och ny sökes.

Byggnadsinspektören är en av många öppna tjänster och kommunen har fortfarande bostadsbrist.

Det finns många broar som repareras samt färjefäste som byggs i kommunen. Christian och Bengt letar efter ett företag som kan leverera 50 luncher samt middag för byggarbetarna vid byggprojekten.

Kumlinge,

Kommunen har en stående beställning av båtar till Infrastrukturministern.

Kumlinge vill ha snabba båtar som går mellan öarna.

Kumlinge har även som Brändö brist på bostäder samt personal. Det har anlänt 2 flyktfamiljer från Ukraina som redan har jobba när de anlände. Detta för med sig att kommunen får 4 nya barn som kommer gå i skolan.

Siv Sandberg var på besök och diskuterade kommunsammanslagning. De som deltog var Sottunga, Föglö, Lumparland och Kumlinge. Siv har varit 3 gången på Åland men ingen samsyn har uppkommit. Kommunerna vill olika saker. Projektet fortsätter. Kumlinge efterfrågar utökat samarbete mellan kommunen, så skärgårdskommunerna bli mindre sårbara.

Vårdö,

Bokslut inte positivt men i det stora hela går det bra för Vårdö. De har en befolkningstillväxt, så även Vårdö har slut på bostäder.

Finns privata hus som kommunen hör med men ägarna vill inte sälja.

Trafikfrågor som är intressanta för Vårdö är brofrågor. Töftöbron borde utredas ordentligt anser Vårdö. Renovering av äldreboende behövs göras inom kort.

Infrastrukturministern vill tillägga att det inte finns budgeterat pengar för bro i denna period.

Sottunga

Inflyttningen ökar. Av de inflyttade barnen undervisas 8 st som hemundervisning av totalt 20 barn. Som bäst har de 108 invånare. Om de inte skulle ha flyttat till

personer skulle invånarantalet vara runt 80 personer. De nyinflyttade är delvis integrerade med deltidsjobb i kommunen, biblioteket samt församlingen. Sottunga är inte nöjd med den planerade trafiken med passbåtstrafik. Sottunga skall diskutera med Siv Sandberg om sin utvecklingsmöjlighet den 5.4.2022.

Kommunen är också intresserad av distansarbetets kartläggningen i skärgården som ÅSUB gör en utredning i som bäst. Det tangerar Central Baltic projekt, Hybrid for you, som pågår men ingen ansökan är ännu klar att skickas in. Byggnadsinspektör behövs också på Sottunga. Idag har de en på köpt tjänst. Ledamot Rönnlöf vill lyfta att Sottunga har god ekonomi nu efter bidrag av landskapsregeringen samt positiv inflyttning. Socialavgifterna har inte varit så här låga på de sista 10 åren.

Kökar

För Kökar är trafiken en viktig fråga. De får inte tas bort ytterligare turer från Södra linjen, utan behöver utökat trafik för att få verksamheten att fungera.. Kökar har också för lite bostäder som de andra kommunerna lyft. Även Kökar har brist på personal till äldreomsorgen.

Kommunen väntar med spänning när de skall få inviga nya bron vid Karlby. EU projekt finansierat med Horizon 2020 Research and Innovation medel är under planering och beslut tas för att det skall kunna starta så småningom. Detta kommer betyda att kommunen skall få solceller och vindkraft till skolbyggnaden samt servicehuset Sommarängen och Barnängen

Föglö

Dansbandsveckan i sommar har fört med sig positiva problem som innefattar logistik och boende. Alla lägenheter är uthyrda men de har nu plats i äldreomsorgen, Annagården, som tidigare varit full.

Till dagis sökes personal kontinuerligt för att den nuvarande inte är behörig.

Föglö har också tagit emot ukrainska flyktingar i form av en kvinna med barn.

Men de har redan koppling till Nordic trout där mannen i familjen jobbar.

Kvinnan har redan fått jobb på Annagården. Kommunen känner till att 2 andra barnfamiljer är på väg till Föglö från Ukraina.

Kommunen har hållit budgeten, så bokslutet ser bra ut. De har haft corona på Annagården i början av året som varit betungande för personalen och boende.

Befolkningsantalet har gått ner på Föglö. Siv Sandberg har också besökt Föglö men kommunen vill inte sammanslå sig med någon annan kommun i detta läge.

Kommunen är öppen för samarbeten mellan kommuner.

Kommunen söker nu entreprenör till nya bostadsområdet. Föglö vill lyfta att de vill ha klara regler hur man skall ta emot ukrainska flyktingar.

3.2 Ålands Landskapsregerings hälsningar till Skärgården Infrastrukturministern

Igår 22.3.2022 höll trafikrådet möte där ministern lyfte att Ålandstrafiken skall göras mera tillgänglig genom att förbättra servicen för kunder som använder Ålandstrafiken. Respond for you- callcenter kan kunderna sköta

avbokningar/bokningar när inte Ålandstrafiken är öppen. Kostar extra ca. 0.80cent-1€/minut för kunden att ringa in.

En offertförfrågan skall skickas ut efter sommaren och då kan även en företagare från skärgården gärna delta. Offertrundan hinner ej innan sommaren för att transportbyrån är underbemannad.

Turlistorna skall uppdateras och infrastrukturavdelningen skall ha möten med alla kommuner gällande den. Viggen skall flyttas till Södra linjen efter sommaren 2023. Detta betyder att först 2024 kommer större förändringar på södra linjens turlista.

Digitaliseringsresan framskrider. Ålandstrafikens hemsida kommer få ny design, namn och logotyp. Insamling av statistik är väsentlig och den kommer kunna föras mera ackurat efter förändringen. Den statistik som finns idag är inte lättläst eller tillgänglig. Trafikplaneraren som är en ny funktion på hemsidan, kommer lanseras till sommaren 2022.

Ordförande, näringsministern undersöker hur bränslepriserna påverkar jordbruksproducenter när bränslepriserna går upp efter Rysslands innovation. Näringsavdelningen har också beslutat att stora exportföretag kan ansöka om stöd för år 2021.

Ordförande har också varit med i diskussioner om att Åland och Finland skall behandlas på samma sätt i jordbruksfrågor och stödberättigande.

Flygtrafiken är förhandlad och flygen går igen mot såväl Sverige och Finland. Kryssningsfärjor kommer inte lika frekvent anlända till Mariehamn som i fjol. Men många europeiska fartyg som planerat kryssning till St. Petersburg kommer nu anlöpa Mariehamn i stället.

Ordförande lyfter också att näringsavdelningen känner till problemen med rekrytering av personal till restaurangbranschen.

Näringsavdelningen har under våren lanserat evenemangsstöd för att få fram något nytt under lågsäsongen.

Pengar från finska staten har kunnat sökas från Åland gällande sista Corona krisen som varit bra för Landskapets budget.

4. Presentation av slutrapport från -Utredningen av boendemöjligheter för studerande i gymnasieutbildning. Dnr: 2021/1424

Bodil Regårdh från landskapets utbildningsbyrå presenterade arbetsgruppens slutrapport. Regårdh fungerade som ordförande för arbetsgruppen. Se bilaga 1. Regårdh informerade att utbildningsministern och finansministern har sagt att detta projekt skall vara med i nästa budgetförslag 2023. Ansökan fick nekande svar i januari rundan om PAF medel. Ärendet är på Landskapets bord. Driftskostnaderna skulle täckas med PAF-medel och föräldrarna betalar för boende. Ledamöterna lyfter att ett förslag skulle vara att för de studenter som bor på boendet kan lyfta ett höjt bostadsbidrag om man

kommer från skärgården för att täcka de extra kostnaderna som uppstår när de inte kan bo hemma.

5. Bobarhetsprojekt – Hur bobara är vi?

Verksamhetsledaren fick i uppdrag under förra mötet 11/2021 att redogöra för om ett liknande Bobarhets-projekt kan genomföras på Åland med Leader medel som nu görs i Finland. En projektansökan skickades in 8.2.2022 till Leader Åland. Alla skärgårdskommunernas styrelser att givit sitt samtycke till detta projekt. Förslaget är att använda årets projektbidrag, 10.000€, för detta projekt. Beslut: förslaget godkändes.

6. Ringväg Åland 100

Ordförande rapporterar hur Ringväg Åland 100 framskrider. Ingen driver för en gemensam ringväg idag så idén går ej vidare.

7. Tandvård i Skärgården.

Den ambulande tandvården som har öronmärkta pengar dras in för skärgårdskommunerna. Ordförande rapporterar om uppföljningen efter senaste möte att ÅHS skall idag enligt beredning av Janette Pajunen behandla frågan. Förslaget är att hyra en mobiltandvårdsenhet Mun-taxi från Savonia. Mobiltandvårdsenhet Mun-taxi är fullt utrustad och den skall hyras in 20-30 dagar per år. För i första hand skolor och äldreboende i skärgårdskommunen, om utrymme finns kan även andra besöka enheten när de besöker skärgården. Det finns nu en vårdskuld så de kommer bli flera dagar i början.

8. Ärenden rörande skärgården

- Ö för Ö Slutseminarium planeras till 12.4.2022.
- Företagsam Skärgård har tillsatte en inflyttnings styrgrupp. Arbetsgruppens ordförande John Wrede har inte ännu kallat till möte. Inget att rapportera. Wrede väntar på utredning från det möjliga Botbarhets projektet.

9. Övriga ärenden

Uppföljning av Kökars läckande tak i väntsalen tak. Ordförande för ärendet vidare.

Ledamöterna vill lyfta att hälsovården i skärgården är värdefull, idag då det inte finns hälsovårdare på plats, uppstår problem för de boende Om något händer i skärgården där det inte finns hälsovårdare skall helikopter kallas på plats. Är detta det mest ekonomiska i längden frågar sig ledamöterna? Alla skärgårdskommuner har inte hälsovårdare på plats.

Ledamöterna frågar ordförande om bristen på vårdpersonal i hela Åland är lönen? Personalbristen är inte bara i skärgården utan också i ÅHS. I skärgården är det mycket arbete och ett stort ansvar. Kan man kanske locka personal med tjänstebostad?

10. Mötets avslutande, nästa möte

Ordförande avslutade mötet kl.14.09, nästa möte i augusti 2022. Ordförande kallar till nästa möte.

Protokolljustering

Ort

Datum

Fredrik Karlström, ordförande

Agneta Wackström, sekreterare